

N:o 116.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 maj 1900.

— — — — Andra Kammaren — 14 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om åtgärder för åstadkommande af nya, så vidt ske kan, öfverensstämmande civillagar för de tre skandinaviska länderna.

(Lagutskottets utlåtande n:o 46.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag har enskild motionär väckt förslag om åtgärder för åstadkommande af nya, så vidt ske kan, öfverensstämmande civillagar för de tre skandinaviska länderna.

Det kan enligt Riksdagens åsigt icke förnekas, att goda skäl kunna anföras för önskvärdheten ur flere olika synpunkter af största möjliga öfverensstämmelse mellan de tre skandinaviska ländernas civillagstiftning. Att emellertid på en gång ifrågasätta en gemensamhetslagstiftning i hela den omfattning, motionären föreslagit, har Riksdagen dock funnit möta stora och afgörande betänkligheter.

Förutom det, att fördelarne af en gemensamhetslagstiftning svårigen kunna antagas hafva vunnit det allmänna erkännande hos de nor-

diska folken, att dessa nu skulle finnas benägna att för vinnande af lika civillagar i någon afsevärd omfattning uppoffra rättsregler, med hvilka de äro belåtna, eller uppgifva speciellt nationella traditioner, hvilka slagit rot i rättsmedvetandet, framställer sig såsom påfallande, att inför en så ny sak, tagen i den stora omfattning, som motionären ytterst åsyftar, måste yppas mångahanda farhågor med anledning af det alltid ganska ovissa i ett dylikt vidtgående lagstiftningsarbets förutsättningar och resultat, hvilka farhågor helt visst skola hos mången gifva sig uttryck i en tvekan icke blott om sakens utförbarhet, utan äfven om dess ändamålsenlighet.

Riksdagen har därför ansett, att den af motionären ifrågasatta skandinaviska civillagstiftningen för närvarande bör begränsas till den del af lagstiftningen, der de nationella elementen utöfvat minsta inflytandet på rättens gestaltning och der följaktligen likhet bör kunna åvägabringas, utan att särskilda nationella åskådningar i nämnvärd mån trädas för nära.

För åtgärder i syfte att med nu angifna begränsning åstadkomma samverkan mellan de tre skandinaviska länderna på civillagstiftningens område föreligga efter Riksdagens åsigt goda skäl. Inom den speciella handelsrätten hafva redan åstadkommits öfverensstämmande lagar i de tre länderna, och det innebär då en naturlig fortsättning att öfvergå till de allmänna reglerna för samfärdseln och varuutbytet. En samverkan mellan de skandinaviska länderna i sistnämnda lagstiftningsarbete bör ock desto lättare kunna bringas till stånd, som inom Sverige behovet af lagstiftning på obligationsrättens område gjort sig, till följd af bristen på positiva rättsregler, särdeles kämbart, och förhållandet lärer vara enahanda i Norge och Danmark. Denna omständighet gör det också angeläget, att åtgärder för samverkan utan uppskof vidtagas, enär man eljest riskerar, att de olika länderna hvar för sig gå i författning om dylik lagstiftnings genomförande. Sedan detta skett, skulle naturligtvis svårigheterna att vinna likhet mellan lagstiftningarna högst väsentligt ökas.

Slutligen torde böra nämnas, att, efter hvad Riksdagen erfarit, från vetenskapsmän och handelsrepresentanter äfvensom inom pressen i de olika länderna med anledning af motionen framkommit åtskilliga uttalanden, som vittna om ett ganska allmänt intresse för ett samarbete till vinnande af lika lagstiftning inom obligationsrätten.

Riksdagen får alltså anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, i hvad mån lagstiftningsarbetet på obligationsrättens

område lämpligen må för vinnande af öfverensstämmelse mellan de skandinaviska länderna bedrifvas på grundvalen af samverkan dem emellan, samt vidtaga de åtgärder, hvartill förhållandena pröfvas för-
anleda.

Stockholm den 14 maj 1900.

Med undersåtlig vördnad.
